

Naročilna lista: --
 Celoletno . . . K 12--
 Pol leta 6--
 Petri leta 3--
 Mesečno 1.20
 Tiskar Avstrije: ----
 Celoletno 15--
 Posamezne številke
 -- 16 vinarjev. --

STRAŽA

Inserat ali oznanila
 se računajo po 18 v.
 od 6 redne petivrstice;
 večkratnih oznanilih
 -- popust.
 „Straža“ izhaja v pol-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Broška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Jugoslovanska država ustanovljena! 13 milijonov prebivalcev.

Pariz, 13. novembra. Zastopniki srbske vlade in Narodnega veča v Zagrebu t. j. ministrski predsednik Pasić kot pooblaščenec Srbije, in pooblaščenec Narodnega veča v Zagrebu predsednik dr. Korošec, dr. Činčija in dr. Žerjav so podpisali dokument, s katerim se enkrat za vselej zagotavlja ustanovitev velike jugoslovanske države s 13 milijoni prebivalcev.

Predsednik mariborskega okrožnega sodišča vsem okrajnim sodiščem.

Predsednik mariborskega okrožnega sodišča, dr. Kočevar, je izdal na vsa okrajna sodišča svojega okoliša ukaz, ki se v bistvenem delu glasi v preračunani sledeči:

„Kakor mi je povedal dr. Mravlag (1), član mariborskega izvrševalnega odbora (kakega?), ne namerava vlada ustanavljajoče se jugoslovanske države spremeniti ne organizacije in ne osebja na spodnje sodiščih, dokler ne bodo urejene in pojasnjene vse zadeve, vendar pa je velike važnosti, da sodnje ne dajo nobenega povoda jezikovnim pritožbam

Pravosodstvo se naj torej nadaljuje v vseh delih in ne ozira se na dnevne politične in druge zmenjave „drži častni ščit (Ehrenschild) popolne nepristranosti po koncu kakor do sedaj.“

Kar se tiče občevalnega jezika s strankami, opozarjam na odlok c. kr. justičnega ministrstva dne 18. 4. 1882, št. 20.513, ponatisnjen pri § 8 kaz. pr. z. v. Manzovi izdaji in so gg. predstojniki odgovorni, da se jezikovni predpisi najatančneje izvedejo.

Zlasti v kazenskih zadevah se mora sestaviti zapisnik v tistem jeziku, katerega se stranka poslužuje, čeravno je zmožna tudi drugega deželnega jezika.

V civilnih zadevah se je itak ukoreninila gotova praksa (feste Praxis), te se je držati naprej.

Ta ukaz je izzval pri Slovencih največje ogorčenje.

Kako se zamore prezident okrožnega sodišča pustiti informirati od dr. Mravlaga, tega najstranejšega hujskača iz leta 1914 in nemških Volkstagov leta 1917 in 1918, o namerah in načrtih jugoslovanske vlade. Prezidij javno in jasno izjavi, pod kakim vplivom deluje; naj se torej ne čudi, če Slovenci nimajo zaupanja do njega. Ali ne bi bilo veliko bolj naravno, da bi se predsednik obrnil naravnost do narodne vlade ali N. S.? Popolnoma neverjetno pa je, da bi naša vlada dala dr. Mravlagu taka zatrdila, kakor trdi on in sledi iz tega, da je dr. Mravlag prezidij napačno poučil.

Naravnost izzivajoč je poziv prezidija, da se naj goji ista nepristranost, kakor do sedaj. Ali je prezidij res prespal velikanski preobrat v vseh državah osrednje Evrope, če misli, da bodo različni Oswalditschi zavlačevali kazenske zadeve proti nem-

skutarjem tako dolgo, da zastare, med tem ko Modriniaki in Kronasserji obsojajo principijelno vsakega Slovenca, če ga ovadi kak nemskutar, češ, da je sumljiv, in oprošča Jahne, Scherbaume, Budefeldte in tovariše, ki ravnajo zoper ukaze oblastnih in četudi dražijo blago za 100%. Take „nepristranosti“ ne maramo več in če poziva prezident, da se naj deli doseđanje nepristranost še naprej, je to predrznost, ali pa popolno nepoznanje razmer pri sodnijah.

Sedaj ko že teče Nemcem voda v grlo, se je spomnil prezident naenkrat jezikovnih naredb in misli s tem potolažiti naše ljudstvo. Moti se. Ali se ni Vas neštetokrat opozarjalo v spomenicah in interpelacijah na ta določila? Vedno smo našli gluha ušesa. Ali ni isti prezidij dal justičnemu ministrstvu na interpelacijo dr. Korošca in tovarišev v seji dne 19. 7. 1918 o sodnih razmerah na Spodnjem Štajerskem v začetku septembra poročilo, da so vse od interpellanta navedene trditve neresnične in se glede jezika omejil samo na „zagotovilo“, da se uporablja slovenski jezik pri sodiščih, kakor predpisujejo zakonita določila. Tu pa ste se zaleteli, gospodje. V začetku septembra 1918 je bilo pri sodiščih glede uporabe jezika vse zakonito; 5. 11. pa, torej čez dva meseca, morate jezikovne predpise zabičati sodiščem v spomin in morajo za točno uporabo teh predpisov biti odgovorni gg. predstojniki. Zal, da to ne bo izvedljivo, ker je ljudstvo nekaj teh gg. predstojnikov že spoznalo. Torej ste zopet prepoznali.

Najzahrbtnejši pa je odstavek ukaza o civilnem postopanju. Tu se je že ukoreninila „feste Praxis“, te naj se gospodje držijo lepo naprej. Gospod prezident, ali ste že videli slovenski zapisnik in sodbo o deruhov Watzulika, Walzla, Gränitza in drugih, ali slovenski zapisnik in tožba dr. Pammerja? Gotovo ne! In te protizakonite prakse se naj drže gospodje še naprej? Tu odobrujete protipostavno postopanje. Nič ne škodi. Če smo prenašali te krivice 36 let, pa izjavljamo, da jih ne bomo več dolgo.

Gospodje se torej naj le drže tega ukaza, da ne bo upravičenih pritožb. Mislimo, da še pod našimi doseđanjimi vodji nismo doživeli, da bi se jezikovna pritožba kakega Slovenca priznala za upravičena . . .

Madžarska grozodejstva na Prekmurskem in Medžimu-

V prvem nihu, ko se je proglasila jugoslovanska neodvisnost in svoboda, so se nekateri neodgo-

vorni ljudje maščevali nad vojnimi dobičkarji in so jim s silo vzeli njih nakupičeno blago. Tako se je zgodilo tudi v Prekmurju in Medžimurju. Ljudje so oropali žide in ponekod grofe. V Strigovi so užgali židdu petrolej v kleti, tako da je zgorelo celo poslopje tega žida in še sosedna hiša. To so pa bili le posamezni slučajji, ljudje so se zopet umirili. Nastal bi zopet mir in red, ako židje ne bi izrabljali teh posameznih slučajev v madžarsko-narodne politične namene.

Židje v Prekmurju, kakor Kaufmann in Weiss iz Beltincev, Hascher iz Sobote in drugi so se oblekli za oficirje ter so najeli vojaške dezertarje, ponajveč marinarje donavske flotile. S temi ljudmi, ki jih dobro plačujejo, so začeli preganjati Slovence in Hrvatate. V Prekmurju so nabili lepake z vsebino: Kdor kliče „Živijo Slovenci!“, bo ustreljen. V Medžimurju je na tak način bilo ustreljenih okoli 100 oseb. — Župnika Leitnerja iz Kotoribe so tudi zaprli in še ne potrjena vest pravi, da je ustreljen. Župnik Lipnjak iz Mačincev blizu štajerskega Središča je komaj ubežal. Mislil je zadnjo nedeljo, dne 10. novembra, v cerkev maševati, kar dobi obvestilo, naj ne bo več se rešiti glavo, ker ga mislijo po sv. maši ubiti. Župnik je res odšel po drugi strani iz cerkve, ne da bi bil maševal, ter srečno prišel v Središče in drugi dan v Varaždin. Pol ure pozneje so ga madžarski vojaki iskali zastoj v cerkvi in po vseh kotih župnišča.

V Premurju je prišlo v soboto, dne 9. nov., na večer 50 vojakov v Črensovec, ki so odpeljali v Dolno Lendavo vpokojenega župnika Jožefa Klekl, bivšega urednika in še zdaj izdajatelja prekmurskega slovenskega tednika „Novine.“ Kaj se je z njim zgodilo se ne ve. V Črensovcih so obesili nekega moža ter ga pustili na vislicah 24 ur; ravnotako so obesili nekega moža v Melincih, več drugih v različnih krajih so ustrelili. Župana iz Srednje Bistrice so zvezanega odpeljali. Tako so odvedli veliko mož, za katere se ne ve, kje so zdaj. Dosti mož je pa odbežalo čez Muro na Štajersko. Tam so stopili v vrste ljutomerske narodne straže. Poročila iz domovine prekmurske dobivajo le po noči na nevaren način, ker so madžarski vojaki odrezali vezi za brode čez Muro in stražije Muro.

Ko so se te grozne vesti izvedele, je šel takoj delegat štajerskega NS za Prekmurje v Varaždin, kjer je bila seja z varaždinskim Narodnim odborom, ki skrbi tudi za Medžimurje. Seja je trajala v ponedeljek od 8. ure zvečer do 1. ure jutraj. Navzoče je bilo tudi varaždinsko vojaško poveljstvo. Napravili so se sklepi za Medžimurje in Prekmurje za vse

LISTEK.

Radgona.

V svojem protestu proti prikloplitvi Radgone k Jugoslaviji so se bojda radgonski mogotci sklicevali tudi na „prastari“ značaj radgonskega mesta. Vidi se, da gospodje prav nič ne poznajo zgodovine svojega mesta. Ime mesta spričuje in vsaka zgodovinska knjiga poroča, da je Radgona dobila ime po slovenskem knezu Radogoju ter je bila glavni sedež slovenskega plemena Dudlebov, katerih eden del se je vsled avarske sile smaknil od Blatnega jezera proti Muri, drugi pa se je umaknil gori na južno Češko. V poznejši zgodovini se je vedno in vedno ponavljalo sporno vprašanje, spada li Radgona k „nemškemu cesarstvu“ ali k ogrskemu kraljestvu.

O narodnostnih razmerah v stari Radgoni nam podaja nekoliko luči zgodovina radgonskega protestantizma, ki so ga tukaj zasejali pred vsem nemški naseljenci in luteranci iz sosedne Ogrske ter nemški pastori. Za domače prebivalstvo je pa prav značilno, da je leta 1598, ko je došla v Radgono deželno-knežja komisija, bil za mestnega sodnika neki Lovro Filipič, najuglednejši svetovalec v mestnem svetu pa

Janez Neselič. In ko je leta 1599 deželno-knežja reformacijska komisija odstavila luteransko mestno svetovalstvo, je bil za župana nastavljen Luka Lelič*, torej obe struji, luteranska in katoliška, dasta Radgoni Slovence za župana, ki je vendar prištevati k najodličnejšim mestnim slojem, veliko bolj smemo še predpostavljati slovensko narodnost v priprostem ljudstvu.

Radgonsko prebivalstvo prav drastično karakterizuje besede kapitana Paara, ki je z vojaško silo spremljal komisije. Ko mu je namreč župan na zantevo prinesel mestne ključke, ostalih svetovalcev pa ni bilo blizu, ga je kapitan oštel, češ: „Wo seyndt die Ratsfreundt, dass sie nit auch als bald da seynd, die groben, windischen, tückischen Khnöpf! Ich will euch die tückische windische Art wohl austreiben.“**

Kje pa so svetovalci, da jih ni že tukaj, ti robati, slovenski, navihani knofi? Jaz vam bom že izgnal vašo slovensko zvičajnost.

Tu imate radgonsko nemštvo 16. veka!
 V gospodarskem oziru bi bila Radgona uničena, če bi se ločila državno-pravno od svoje slovenske

* Dr. L. Schuster: Martin Brenner, str. 341.

** Steiermärkische Geschichtsblätter 1883, str. 48.

okolice, ker trgovina na drobno se vzdržuje le iz okolice, veletrgovina z vinom pa je istotako navezana na Slovensko in Ljutomerske gorice.

Mesto Radgona spada zgodovinsko, zemljepisno in narodopisno k Jugoslaviji.

Naša meja napram Italiji

Zagrebske „Novine“ priobčujejo dne 10. t. m. dopis iz Dunaja, v katerem zahteva dopisnik Sočo kot minimum za mejo med Jugoslavijo in Italijo. Vidi se iz tega, da je dopisnik „Novin“ zelo slabo informiran o jezikovnih in narodnih razmerah na jugoslovansko-italijanski meji. Mi se nikakor in v nobenem slučaju ne moremo zadovoljiti s Sočo kot mejo med državo SHS in Italijo. Mi vendar ne moremo pustiti, da bi prišel izključno slovenski kobariski kot, da bi prišla naša bogata in narodno-zavedna Brda pod Italijo. Ako že ne moremo doseči združenja beneških Slovencev z našo državo in jih za vsak slučaj prepustimo Italiji kot kompenzacijo za Trst, se nikakor ne moremo odreči ostalim Slovincem, ki so naseljeni v kompaktnih masah na desnem bregu Soče. Naš minimum mora zato biti, da ostane zapadna ob Soče meja med državo SHS in Italijo nespremenjena, kakor je bila med Avstrijo in Italijo.

slučaje. Sklenilo se je tudi poslati deputacijo 10 članov k NV v Zagrebu, pri kateri je bil tudi delegat za Prekmurje.

V torek opoldne je bila deputacija pod vodstvom predsednika kanonika Korenšaka in poverjenika dr. Krizmana pri predsedništvu NV, dr. Paveliču Pribičeviću, v navzočnosti vojnega poverjenika dr. Drinkoviča, bana hrvatskega Mihajloviča in velikega župana iz Varaždina, grofa Kulmerja. Storilo se je vse, da prenehajo madžarska nasilja. Prihodnji dnevi bodo pokazali uspehe. Prekmurski delegat posebej je dosegel, da je vojni poverjenik telefonično zahteval oprostitev župnika Klekla in drugih, ki so zaprti v Dolnji Lendavi.

Mobilizacija jugoslovanske armade.

Vojske je sicer konec, a našim krajem pretijo nove nevarnosti. V naše kraje se valijo armade, ki bežijo iz Italije v svoje domove. Na stotisoče vojakov je prepuščenih popolnoma lastni usodi: brez vodstva, brez živih tavajo okoli, kradejo, plenijo in požigajo. Tudi na druge načine grozijo nemiri in neredi v naših krajih. Mir in red pa more napraviti samo dobra in številna armada. Radi tega je slovenski poverjenik za narodno obrano izdal razglas, da se morajo častniki, črnovojniki in moštvo letnikov **1879 do 1900** nemudoma zglasiti pri svojih kadrih v Ljubljani, Borovljah, Celju in Mariboru.

Kdo je torej klican pod orožje?

Iz Ljubljane brzojavljajo:

Mobilizacijski ukaz generala Maistra se pojasnjuje tako, da se imajo zglasiti samo zdravi vojaki, in sicer samo vojaki, ne tudi drugi moški v starosti od 18. do 40. let pri svojih kadrih v Celju in Mariboru. Izrecno so izvzeti od te zglasitve vsi tisti, ki so zaposleni v javnih obratih, kakor železnica, rudokopi itd. in vsi tisti, ki so bili doslej že oproščeni, superarbitrirani in invalidi. Okrajna glavarstva morajo to nemudoma razglasiti po občinah. Narodna vlada SHS.

Opozarjamo naše mladeniče in vojake, da ta odredba ni mobilizacija za vojsko, temveč to se je odredilo samo, da se napravi v naših krajih red in mir. Vojaki bodo opravljali samo službo za vzdrževanje rednih razmer. Služba bo trajala menda samo kratek čas. Zatoraj se zglasite brez bojani vsi. Domovina vas nujno potrebuje! Zatoraj vsi pod jugoslovansko zastavo!

Nemška Avstrija republika!

Nemška Avstrija je proglašena za republiko. V ponedeljek dopoldne je državni svet Nemške Avstrije na predlog socialista dr. Rennerja sklenil skoraj soglasno, da se proglasi Nemška Avstrija za republiko in da se zveže z republiko Nemčijo.

Lord Cecil o zvezi narodov.

Dne 12. nov. je imel angleški državnik Lord Cecil v Birminghamu govor o bodoči zvezi narodov, katerem je med drugim izvajal sledeče:

Z dvema namenoma smo se vojskovali: 1. da izjalovimo pruski poskus po svetovnem gospodstvu, in 2. da vsak tozadevni poskus onemogočimo tudi v bodočnosti.

Neobhodno potrebno je, da zveza narodov ne bo obsegala samo ene skupine narodov, marveč, da bo v njej prostora za vse narode. Vsaka taka družba bi bila nepotrebna in bi bila brez moči, ako se bi ji ne pridružili vsi civilizirani narodi. Se celo tiste, Kate-

ri ne bi hoteli pristopiti k tej zvezi, se bi moralo pristopiti k pristopu z gospodarskim ali s kakim drugim pritiskom.

Pred vsem bi bilo potrebno, da se sklene pogodba, katera bi bila za tiste, kateri so je podpisali, obvezna, da ne bi moglo priti nikdar poprej do vojne, ali drugim privoliti v vojskovanje, predno se ne bi vršila formalna konferenca narodov, katera bi razsodila o tem. Pogodba bi zahtevala od vsakega naroda, da bi moral vso svojo gospodarsko in vojaško moč uporabiti proti vsakemu drugemu narodu, ki bi izsilil vojno še predno se je vršila tozadevna konferenca. V tej vojni je igralo glavno vlogo gospodarsko orožje, ki je pokazalo, da je mednarodni bojkot, ki ga udeležiti celi svet proti kakemu posameznemu grešniku, izvanredno učinkovit. Ker še sedaj nimamo nobenega načrta za razoroženje, moramo imeti zaupanje, da se bodo narodi polagoma razoroževali v toliki meri, kolikor bo pač zahtevalo mednarodno oboroženje.

Ako bi mirovna pogodba tudi ustvarila mednarodno zvezo, bi nas taka zveza glede drugih mirovnih pogojev ne smela napraviti brezskrbne. Za vsako resnično skupnost narodov nam je potrebna na naravni pravici sloneča teritorialna ureditev. Uveljaviti moramo zopet svetost pogodb in iztrebiti duha nemškega militarizma.

Pogoji premirja z Nemčijo.

V pogojih premirja z Nemčijo so se izvršile neke spremembe. Nevtralni pas na desnem bregu Rene se ima raztezati v daljavi 10 km, mesto, kakor je prvotno bilo določeno, 30-40 km. Porenje se ima izprazniti v 30, mesto v 25 dneh. Nemčija mora oddati 5000, mesto, kakor prvotno določeno, 10.000 avtomobilov. Avstrija, Rumunija in Turčija se morajo izprazniti takoj, ozemlja, ki so pred vojno spadala k Rusiji, pa kadar bodo zavezniki to smatrali za primerno. Vse nemške rekvizicije v zasedenih ozemljih imajo takoj prenehati. Zavezniki imajo prost dohod preko Gdanskega ali Visle za oskrbovanje prebivalstva ali vzdrževanje reda.

Sklep premirja v francoskem parlamentu.

Med velikanskim navdušenjem je Lloyd George prečital dne 11. t. m. v angleški spodnji zbornici pogoje premirja. Rekel je: Danes ob 11. uri dopoldne je končala najstrašnejša vojna, ki je kedaj razmesarjala človeštvo. Upam, da je to dogodkov polno jutro končala zadnja vojna. (Dolgotrajajoče odobravanje.) Sedaj ni časa, da bi govorili. Naša srca so prepolna hvaležnosti, za katero ni hvaležnosti. Predlagam zato, da zaključimo zborovanje ter gremo v cerkev, da zahvalimo Bogu za oprostitev iz velike nevarnosti.

Asquith je izrekel prepričanje, da se na podlagi pogojev premirja vojna ne bo več začela. Tudi on se nada, da stopa človeštvo v dobo, ko se je vojna preživela. Poslanci so se nato podali v slovesnem sprevodu v cerkev.

Proslava premirja v francoskem parlamentu.

Dne 11. t. m. je francoski ministrski predsednik Clemenceau prečital v zbornici pogoje premirja. Sprejet je bil z velikanskim navdušenjem. Ko se je odobravanje poleglo, je Clemenceau začel govoriti: Sklenimo trdno, da bomo z vsemi silami delali za javni blagor. (Živahno odobravanje.) Nato je Clemenceau prečital pogoje premirja; bil je na mnogih mestih prekinjen z viharnim odobravanjem. Na koncu je zbornica priredila nova ovacije. Nato je Clemenceau pristavil: Hotel bi samo reči, da bi s te tribune ne hotel prečitati dokumenta, ki vsebuje ugovor proti trdotam premirja. Kar imam o tem reči, je, da so se vodili razgovori o tem z veliko popustljivostjo. Ministrski predsednik je nato v imenu francoskega naroda in vlade francoske republike poslal pozdrave Alzaciji in Lotaringiji ter onim, ki so padli v boju za domovino. Poslanci so se dvignili globoko ganjeni. Clemenceau je zaključil: Francija je zmagala s silo orožja. Ponudimo nasproti roke našim junakom, ki so na potu k slavoloku zmage. Naj bodo pozdravljeni v naprej.

Ko je Clemenceau zapustil govorniško tribuno, so mu čestitali mnogi poslanci, med temi tudi socialistični Predsednik Deschanel je nato rekel, da sta Alzacija in Lotaringija jamstvo narodnega in moralnega edinstva Francije ter je pozval Francoze, da se poklonijo v spoštovanju stvariteljem velikega dela pravičnosti.

V senatu je predsednik Dubost proslavljal zmago ter pozval Francoze, naj ostanejo močni in edini za veliko bodočnost.

Iz poljske države.

Minuli ponedeljek, ob 8. uri zjutraj, so nemški vojaki udrli v varšavsko citadelo ter oprostili 18-tam zaprtih pristašev revolucionarne frakcije poljske socialno-demokratske stranke ter kakih 100 nemških vojakov. Straža se ni uprla. Nemškega poveljnika te citadele so vojaki aretirali. Zvečer so čete zasedle citadelo.

Zvečer dne 11. t. m. je nemški vojaški svet v Varšavi izdal oklico, da hočejo nemški vojaki živeti v slogi s Poljaki in da bodo kmalu zapustili Poljsko. — Razne objekte, ki so jih do sedaj stražili nemški

vojaki, so prevzele poljske straže. Spremembe so se izvršile na splošnem mirno.

Ententa pošlje živila.

Wilson je izjavil v nekem nagovoru na kongresu, da mislijo zavezniki preskrbeti osrednje države z živili. Oživotvori se takoj podporni organizacija, kakor je obstojala preje za Belgijo.

Visoka vojaška poveljstva na begu.

Naravnost sramotno je, kako so se visoka poveljništva bivše avstro-ogrške armade ponašala na begu iz italijanske fronte in sramotno je, kaj so zaradi tega morali trpeti ubogi vojaki. Ti visoki gospodje so mislili le na sebe, na svoje „dame“ in na naropano blago. Za bolne in ranjene vojake pa ni bilo vagonov. V Nemški Avstriji so že uvedli preiskavo proti raznim gospodom z zlatimi ovratniki in rdečimi robi na hlačah, a prepričani smo, da tudi razni Borojeviči ne uidejo zaslužni kazni.

Tako n. pr. pišejo „Tiroler Stimmen“, da so bila višja poveljništva prva, ki so bežala in so povzročila ravno vsled svoje brezglavosti in neodgovornega bega največ zmešnjave. „Tiroler Anzeiger“ pa piše: Velikanska zmešnjava, ki jo je prineslo nepričakovano hitro premirje, je pač pripisati po večjem delu popolni desorganizaciji armadnih poveljstev. Brez ozira na neprecenljivo izgubo materijala je nereden beg poveljništev postavil zaledje pred nalogo in nevarnosti, ki bi se bile smatrale za nemogoče, ko bi se bile predvidele. Pa ne samo, da so štabni častniki in generali na bojišču zapustili svoja poveljništva. V zaledju je bilo brezglavje ako mogoče še večje, še bolj neodgovorno. Od th in tam je prišla vest, da je ta ali oni štabni častnik naenkrat „obolel“ ali da je moral „odpotovati.“

Boj med Čehi in Madžari.

Madžari so hoteli dne 11. t. m. razorožiti češki pehotni polk št. 11, ko se je vračal preko Komorna v domovino. Čehi se pa niso pustili razorožiti, zbog česar je prišlo do boja med Čehi in Madžari. Madžarska straža je pobegnila.

Čehoslovaki prodirajo proti Dunaju?

Dunajska poročila vedo poročati, da Čehoslovaki zbirajo svojo močno armado na južnem Moravskem, odkoder bodo v treh kolonah prodirali na nižje Avstrijsko in proti Dunaju. Večina Dunajčanov se veseli prihoda Čehov, ker upa, da bo s tem konec gladovanja.

Na Češkem vzoren red.

Na Čehoslovaškem vlada vzoren red in mir. Vojaštvo se ni razšlo, železnica, pošta in vsi drugi uradi krasno poslujejo. Čehi so zasedli ne samo večino slovaških krajev na Ogrskem temveč tudi velik del Nemško-Češke. Češki Nemci so s tem zasedenjem zadovoljni, ker jim Čehi prinašajo red, mir in kruh.

Francoski glavni stan v nemškem mestu Metz.

Francoski glavni stan se je te dni premestil v mesto Metz na Nemškem. Iz tega sledi, da se je v tem odseku nemška armada umaknila na desni breg Rena.

Srbske čete prihajajo

Srbija je obljubila, da bodo prihodnje dni pri spele močne srbske čete v Reko, Ljubljano, Celje in Maribor, da napravijo red.

Jugoslovani naj zaupajo ententi.

Oddelek za Narodno obrano SHS razglašča: Poveljnik jugoslovanskega brodovja admiral Prica je poslal tole brzojavko: Danes dopoldne je prispela semkaj ameriška misija, kateri poveljuje podadmiral Poularda. Misija je posetila poveljnika jugoslovanskega brodovja in admiral Poularda je tem povodom izjavil, da ima od vlade Zedinjenih držav ameriških nalog, da umiri jugoslovansko prebivalstvo in moštvo mornarice SHS in da jih opominja na potrpljenje, z opazko, naj popolnoma zaupajo zaveznikom do končne rešitve jugoslovanskega vprašanja na mirovni konferenci. Ameriški admiral se je osobito zanimal za vprašanje, na kakšen način bi se moglo s prehrano pomagati jugoslovanskemu prebivalstvu. Admiral Koch je ameriškega admirala predvsem opozoril, da se pomaga bolnikom in ranjencem v Boki Kotorški in da bi bilo umestno, da se le tem najprvo nudi potrebna pomoč. Tej želji bo ameriška vlada ustregla na ta

način, da pošlje ameriški Rdeči križ pomožno ekspedicijsko v Trst, in sicer v najkrajšem času. Napovedan je prihod ameriške vojne mornarice v Pulj.

Člani Narodnih straž oproščeni.

General Maister je odredil, da so člani Narodnih straž oproščeni vojaške službe. Zglasiti pa se morajo. To lahko stori en mož skupno za vse člane. Napraviti se mora seznam članov, ki bi morali iti k zglašenju. Seznam naj bo sestavljen sledeče: Na vrhu pole napis: Seznam članov Narodne straže v . . . Spodaj: Ime, rojstno leto, poklic (posestnik, kmetski sin, hlapec itd.), kje je služboval, (vojaško krdelo, št. itd.) Opomba: Spodaj se naj ta seznam potrdi s podpisom obč. predstojnika in z obč. pečatom. Ta seznam naj izroči poseben odposlanec komisiji, ki bo zapisovala vojake.

Narodni praznik obmejnih Slovencev v Št. Ilju v Slov. goricah se bo vršil na zahvalno nedeljo, dne 24. novembra. Udeležili se bodo te slavnosti obmejni Slovenci od Radgone do Lučan in iz vseh župnij severnega dela Slov. goric. Slavnost se začne ob 11. uri dopoldne s slovesnim obhodom z godbo, jezdec in vozovi na čelu. Pred Slovenskim Domom nato slavnostno zborovanje. Govori, petje, godba. Obmejni Slovenci, prihitite dne 24. nov. v velikem številu v obmejni Št. Ilj!

Slovenci v Dravski dolini. Velika manifestacija za Jugoslavijo se vrši prihodnjo nedeljo, dne 17. nov. v Rušah za celo Dravsko dolino. Zavedajmo se velikega trenutka, ko smo postali svobodni državljani v svobodni jugoslovanski državi. Zato v nedeljo vse v Ruše! Pričetek ob 3. uri popoldne. Krajevni narodni svet v Rušah.

Politične vesti.

Veliko zborovanje pri Gornji Sv. Kungoti. Za četrtek, dne 14. novembra popoldne je sklical krajevni odbor pri Gornji Kungoti zborovanje županov in drugih veljakov iz župnij Gornja Kungota, Svečina, Sv. Jurij in Sv. Križ. Zborovanje v kraju, kjer je dosedaj gospodovalo nemčurstvo, je bil jasen dokaz, da so naši nasprotniki tudi v teh krajih dogospodarili. Shod se je vršil redno in mirno in sicer v hiši, kjer so dosedaj smeli zborovati samo Südmarka in Schulverein. Navzoči nasprotniki so bili popolnoma mirni. Na shodu so govorili o vseh sedanjih važnih dogodkih urednik Žebot, nadučitelj Robnik in še več drugih. Ljudstvo je z napeto pozornostjo sledilo izvajanju in skoro pri vsaki besedi, »Jugoslavija« izbruhnilo v vihar navdušenih klincev. Od govornikov je ljudstvo zahtevalo pojasnil v raznih političnih in gospodarskih vprašanjih. Odkrito rečeno: Tako lepega shoda še obmejni Slovenci niso imeli, kakor je bilo to zborovanje pri Gornji Kungoti. Za vsako občino se je ustanovila narodna straža, za celo okrožje pa krajevni odbor Narodnega sveta. V odboru so zastopniki vseh občin, tudi oni iz sosednjih župnij sekovške škofije, in sicer od Sv. Duha, Gomilice, Lučan, Ernovža in Spielfelda. Predsednik krajevnega odbora Narodnega sveta je č. g. Kos, župnik pri Gornji Sv. Kungoti, za podpredsednika g. Robnik, nadučitelj pri Sv. Juriju, za tajnika č. g. Spindler, župnik pri Sv. Juriju in za blagajnika g. dr. Čeh, zdravnik pri Sv. Juriju. Zborovanje je zaključil g. Robnik z zahvalo Narodnemu svetu, da je priredil to potrebno zborovanje in z iskrenim pozdravom obmejnih Slovencev materi Jugoslaviji.

Jugoslovanske manifestacije v slovenjebistriškem okraju. N. S. v Slov. Bistrici je organiziral v celem sodnem okraju krajevni odbore Narodnega sveta in Narodne straže. Ker pa kmetsko ljudstvo sedaj nima dovolj časa za čitanje, je sklenil N. S. prirediti po celem okraju poučne shode, da se ljudstvo pouči o političnem prevratu v Evropi in o dolžnostih, ki jih ima v tem resnem času napram svoji novi državi. — Predzadnjo nedeljo se je vršil tak shod na Gornji Poljskavi. Pragarsko, kot vse občine Spodnje in Gornje Poljskave bile so častno zastopane in so resni možje z velikim zanimanjem in zadoščenjem sledili izvajanju govornika dr. Reismana o razpadu okrajnih držav in o Jugoslaviji. — V nedeljo, dne 10. t. m. pa je N. S. sklical dva shoda in sicer dopoldne v trgu Makole in popoldne v trgu Studenice. Makole so tržani odeli v narodne zastave, prostorna posejilnična dvorana, ki je bila okrašena s cvetjem

in zelenjem, je pa bila veliko premajhna za številne zborovalce. Zastopnik N. S. dr. Reisman je ljudstvu na obeh shodih naslikal krivice in zatiranja, ki jih je zagrešila stara avstrijska država, posebno pa v vojnem času in ljudstvo si je bilo z govornikom edino, da je skrhan država, ki je vladala samo z nasiljem, morala propasti. Nihče ni bil zalosten te vesti, ampak so vsi z navdušenjem pozdravili ustanovitev samostojne jugoslovanske države, kateri so obljubili posvetiti vse svoje moči. — Isti dan je ustanavljal ob častni udeležbi trgovca g. Omerzu iz Sl. Bistrice Narodno stražo v Črešnjevem, to nedeljo pa gremo na zaspano Pohorje, ker je ljudstvo povsod potrebno in željno poduka. — Slov. Bistrica je zdaj bela in res slovenska. Čez noč so se bivši »Nemci« že naučili slovensko, vsi nemški napisi so izginili, tudi iz nemške šole in hranilnice, občina je pod nadzorstvom slovenskega notarja g. Kolenca, okrajni zastop je prevzel deželni poslanec g. Novak, tudi iz uradov je zginila nemščina. Nemčurji so se skrili in si ne upajo pod sonce svobode, tolažijo se baje s tem, — da se to ne more zdržati.

Narodni praznik v Gornjemgradu. V nedeljo, dne 3. t. m., smo slovesno obhajali naš narodni praznik, dan naše svobode. V soboto zvečer so bila vsa okna ozaljšana in razsvetljena. Požarna bramba je priredila bakljado, katere se je mnogo navdušenega ljudstva udeležilo. Raz hiš so plapolale slovenske zastave. V nedeljo dopoldne so se začele zbirati ogromne množice ljudstva iz cele Zadrebke doline. Bočani so skupno prikorakali. Na čelu jim je jahal č. g. župnik Potokar, držeč veliko slovensko trobojnico, in šolska mladina je nosila 14 tablic z raznimi napisi. Ves sprevod se je ustavil pred občinskim uradom, kjer je imel g. župnik Potokar krasen, navduševalen govor. Nato so vsi odšli v cerkev, kjer je bila slovesna sv. maša in zahvalna pesem. Po cerkvenem opravilu se je zapela »Lepa naša domovina«, katero so vsi udeležniki stoje peli. Pred cerkvijo sta potem F. župan Drukar in g. kaplan Vogrinec v lepih govorih razložila pomen našega slavlja. Za tem se je vršil velikanski obhod po gornjem in spodnjem trgu. Na čelu sprevođa je zopet jahal bočki g. župnik Potokar s trobojnico; za njim so korakali 3 Sokoli z zastavami, 12 deklet v narodnih nošah, bočka požarna bramba, bočka šolska mladina, noseča že omenjene napise, domača šolska mladina s slovenskimi zastavicami in potem je sledila ogromna množica navdušenega ljudstva. Navdušeni živijo-klici na naše zaslužne može in rešitelje med pokanjem topičev in prepevanjem so kazali velikansko navdušenost. Takega slovesnega sprevođa, bilo je okoli 3000 ljudi, še Gornjograd ni videl. Na koncu spodnjega trga so se po govoru g. nadupravitelja Krajnca in župana g. Drukarja poslovili Bočani, ostali sprevod se je zopet v istem redu vrnil v gornji trg. Na krasno uspelo slavlje za našo svobodo se bo mlado in staro z veseljem spominjalo za ves čas življenja.

Potverjena resolucija. Na sestanku zaupnikov mariborske socialne demokracije in nemškega meščanstva dne 12. nov. na mariborskem magistratu so v navzočnosti zastopnika slovenskega NS sprejeli med drugim tudi resolucijo, v kateri izražajo željo in upanje, da bodo odločilni državniki Nemške Avstrije skrbeli, da se Maribor prikloni »nemški republik.« V »Marburgerci« in »Grazer Tagblattu« pa ima resolucija drugačno besedilo. Pravi namreč: Nemško prebivalstvo mesta Maribor se smatra kot organični neodcepljivi del republike Nemške Avstrije in pričakuje od nemškega NS, da bo skrbel, da bo pristojnost našega nemškega mesta k veliki tvorbi naše nemške republike tudi na zunaj in za vedno zasigurana. — Povdarjamo, da so besedilo resolucije spremenili, kajti med zaupniki nemške stranke se je celo slišalo mrmranje, zakaj se v resoluciji bolj odločno ne zavzema za direktno pripadnost Maribora k Nemški Avstriji. Tako postopanje Nemcev ne bo rešilo. Maribor pa bo pripadal Jugoslaviji, če Nemci tudi desetkrat spreminjajo svoje resolucije.

Nemška Avstrija — ljudovlada. Dne 12. nov. se je vršila na Dunaju seja državnega sveta Nemške Avstrije, da določi novi državni tvorbi, ali naj postane monarhija ali ljudovlada. Sejo je otvoril prvi predsednik državnega sveta dr. Dinghofer. Državni kancelar socialist dr. Renner je stavil predlog, da se proglasi Nemško Avstrijo za ljudovlado, ki se naj pridruži k Nemčiji. V imenu nemških krščanskih socialcev je podal poslanec Miklas izjavo, da naj reši to vprašanje končnovljavno splošno ljudsko glasovanje, vendar pa njegova stranka ne stavi nobenega tožadnega predloga, dane bi motila sedanjšega zgodovinskega trenutka. Ko je še govoril državni notar dr. Sylvester, je naskočila rdeča garda pod poveljstvom nekega častnika zbornico in padlo je tudi okrog 200 strelcov. Pri tem naskoku ste bili dve osebi usmrčeni in več ranjenih. Ko se je vihar polegel, se je vršilo glasovanje o predlogu. Rennerjev predlog, da se Nemška Avstrija proglašajo za ljudovlado in da se pridruži k republiki Nemčiji, je bil soglasno sprejet, torej tudi z glasovi nemških krščanskih socialcev.

Jugoslavija in Čehoslovaška sosedi. Gotova stvar je, da bo Jugoslavija pri znanem ogrskem samostanu Št. Gothard mejila na Čehoslovaško. Št. Gothard leži na Ogrskem ob štajerski meji blizu Gleichenberga.

Razpust kranjskega deželne odbora. Narodna vlada za Kranjsko je razpustila kranjski deželni odbor. Začasno vodstvo deželne uprave je izročeno komisiji, sestoji iz pet članov. Načelnik komisije je dr. Karel Triller, podnačelnik Matija Zamida, člani pa dr. Franc Novak, Bogumil Remec in Josip Gostinčar.

Pogajanja med N. V. in Madžari. V Zagrebu je došlo odposlanstvo madžarskega narodnega sveta, ki se pogaja z N. V. o vojaških in železniških vprašanjih. Med ogrskim odposlanstvom in N. V. se je sklenilo, da se imajo madžarski železničarji odpušiti v domovino, kakor hitro se bodo mogli nadomestiti z jugoslovanskimi železničarji, kar se bo zgodilo v 3—4 mesecih.

Maribor ostane v Jugoslaviji. Po Mariboru krožijo vesti, da sta poslanca Wastian in Malik brzojavila iz Dunaja, češ, Maribor bo dodeljen k Nemški Avstriji. To so same prazne želje in sanje mariborskih Nemcev in nemčurjev. Državni svet Nemške Avstrije, kateri je baje sklenil, da mora Maribor spadati pod Nemško Avstrijo, nima o tem prav nič sklepati. Z vso gotovostjo povemo, da ostane Maribor in še široko ozemlje proti severu v Jugoslaviji.

Kako je v Ptuj. Mestni zastop v Ptuj vedno še posluje. Odstranila sta se župan Orng in vodja mestnega urada Girtler. Posle vodi podžupan Stuedte. Okrajni odsek NS v Ptuj je določil dr. Jurtele za vladnega komisarja. Ta ima nadzorovati poslovanje podžupana in mestnega zastopa. Avtonomija mesta Ptuj se tedaj od nove vlade še ni odstranila.

NS v Ljutomeru. Naš okrajni odbor NS se je sestavil sledeče: Predsednik V. Kukovec, podpredsednik dekan Ozmeč, tajnika Zacherl in Tomažič, odborniki župnik Kocbek, Karel Maurič, J. Pelcl, A. Misja, Joško Rajh, Jakob Rajh, Jakob Nemeč, Ludvik Postrak in J. Jurkovič. Pri vseh sejah prisostvuje tudi g. glavar dr. Vaupotič. — Narodna straža je tukaj urejena in dela red v Strigovi, koder je domača družal ropala in požigala pri raznih trgovcih. Tudi župnišče so napadli. G. župnik je moral zbežati. Polovila je narodna straža večino teh nemirnežev in so jih vtaknili v Ljutomeru god ključ.

Zborovanje zaupnikov kozjanskega okraja. V nedeljo, dne 3. t. m., se je ustanovil v Kozjem okrajni odbor za okraj Kozje. Ustanovnega zborovanja so se udeležili zaupniki SLS in JDS iz celega okraja. Sklenile se je, da se imajo odstraniti vsi nemški napisi brez izjeme in vsi zunanji znaki nekdanjega nemškega gospodstva. Službeni jezik v vseh uradih je odslej slovenski.

Prebivalstvo ob železnici in državni cesti! Prihodnje dni pričakujemo naše zaveznike Amerikanke, Angleže, Francoze i. dr. v naše kraje. Sprejmi mo jih slovesno. Pripravimo zastave. O času prihoda bomo pravočasno poročali.

Poljaki so vdrli na Poznanjsko in so zasedli že širne pokrajine.

Italijani korakajo proti Inomostu in ga bodo baje prihodnje dni zasedli.

Ententine čete bodo zasedle, kakor je izjavil višji francoski poveljnik, ki je dospel v Budimpešto Dunaj, Budimpešto in Požun.

Vlada v Nemčiji je prešla v roke socialnih demokratov, kateri imajo vse vladno oblast v svojih rokah.

Wilson se osebno udeleži mirovne konference. »Times« poroča iz Newyorka, da je Wilson sklenil, da se udeleži mirovne konference osebno.

Nemcem odvzeli 500 vagonov koroze in moke. Posrečilo se je zadržati okoli 500 vagonov koroze in moke, ki so jo hoteli Nemci odpeljati s seboj iz Srbije. Sedaj se vse to blago nahaja v rokah vlade NV. — Na Donavi sta bila ustavljena dva broda, nakrcana s papirjem, ki ga je hotela nemška armada na svojem umiku iz Srbije odpeljati s seboj v Nemčijo. Zaplenjeni papir je vreden nad 1.000.000 K.

Zidje zapuščajo Galicijo. Poročila iz Krakova pravijo, da gališki zidje kar trumoma zapuščajo deželo in beže na Ogrsko in na Nižje- in Gornje-Avstrijsko. Kot vzrok tega se navaja izbruh revolucije v Galiciji.

Francozi v Budimpešti. Madžarski vojni ministar je obvestil budimpeštanskega župana, da pride v Budimpešto 50 francoskih častnikov in 1000 mož, za katere mora mesto preskrbeti potrebna stanovanja.

Vodja avstrijskih socialnih demokratov umrl. Na Dunaju je dne 11. t. m. umrl vodja nemškoavstr. socialne demokracije dr. Viktor Adler. Bil je nedavno imenovan za zunanjega ministra Nemške Avstrije. Dr. Adler je bil eden najodličnejših vodij nemškoavstrijske socialne demokracije.

Kaniža slovenska? Črensovski trgovec J. Tomec je te dni prvokrat dobil od svojega veletrgovca v Kaniži slovensko pismo, dočim je do sedaj 40 let dobival od njega samo madžarska pisma.

Se enkrat pozivamo naše ljudi, naj bodo mirni in naj vzdržujejo povsod red. Današnja doba je take resna, da se mora na vsak način opustiti vse, kar bi kalilo mir in red. Voditelji ljudstva, izobraženci, naj povsod v tem smislu uplivaže na ljudstvo.

Pokorite se ukazom naše vlade v Ljubljani!

Cesar Viljem in cesar Karel sta odstopila. Viljem je zbežal na Nizozemsko, Karel pa se bo na selil v Švici.

Tedenske novice.

Slovenjebistriški dekan vlč. g. Franc Bohak je nevarno obolet. Priporoča se v molitev.

Č. g. Krajnc Marko, do sedaj vojni kurat, gre za kaplana v Makole.

Zupnik Klekl izpuščen. Posredovanje delegata za Prekmurje v Zagrebu, o katerem poročamo na drugem mestu, je imelo uspeh. Župnik Klekl je že prost in je odšel iz Ogrske v Radgono. Danes, 15. nov., je prišlo delegatu naslednje poročilo: Nahajam se v bolnišnici v Radgoni, soba 14. Bil sem pred naglim vojaškim sodom, ker sem »huj skal proti integriteti Ogrske itd.« Oproščen sem. Tu si hočem zdaj malo živce okrepiti. Prosim Vas, pridite k meni, moram Vam nekaj razjasniti o položaju v našem kraju. Vam vdani Klekl Jožef, vp. župnik.

Zopet nadebudon Prekmurec umrl. Dne 30. oktobra je umrl na svojem domu v Ižekovcih ob Muri diakon Rudolf Kühr. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, bogoslovje v Sombotelju. Pred posvečenjem za duhovnika je zbolel na sušici, ki ga je zdaj pobrala. Razen nekaj lazaristov, ki so študirali izven Prekmurja in delujejo v tujini, je obvladal kot ljubljanski gimnazijec dobro slovenski jezik, ki se ga doma študirajoči Prekmurci nimajo prilike naučiti. Zato so Prekmurci upali, da bo jim lahko veliko koristil. In res je pisal že mnogo za „Novine“ in „Marijin list.“ Priredil je tudi nedeljska berila in evangelije v prekmurškem narečju. Polovica tega dela je imel že v rokopisu, v Beltincih so že tudi čitali po njegovi prireditvi. Ko sem ga obiskal, mi je z veseljem razkazoval to delo. Žal, da mu je smrt iztrgala pero iz roke. Bil je tudi navdušen Jugoslovan. Veselil se je iskreno trenutka, da bi tudi Prekmurec zasijalo zlato solnce pravice in prostosti. Jutranjo zarjo mlade Jugoslavije je še doživel. N. p. v m.!

† Simon Ducman. List za listom pada. Koliko žrtev je zahtevala nesrečna vojna, ki je sedaj srečno za nami, a sedaj pa zahteva strašna španska bolezen, ki razsaja med nami, dan na dan novih žrtev. Pobira iz naše sreče najboljše ljudi, ki bi jih domovina tako nujno rabila. In sedaj nam je neizprosna merilka pobrala tudi našega vrliga Simona Ducmana, poslovodja Kmetijske zadruge v Račah. Pokojnemu Ducmanu je bilo komaj 28 let. Bil je, ko je izbruhnila vojna, učitelj na šolah družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Kakor mnogo drugih naših najboljših ljudi, se tudi njega zaprli in mu prisodili 1 leto težke ječe. Njegov zločin je obstojal v tem, da je ljubil svoj narod. Ko je bil prost, ni pri takratnih razmerah mogel več misliti na to, da bi zopet dobil učiteljsko mesto in je sprejel mesto poslovodje Kmetijske zadruge v Račah. Pred šestimi meseci se je poročil in si ustanovil srečno rodbinsko življenje, iz katerega ga je iztrgala neizprosna smrt. Blagi Simon ostane vsem nam, ki smo ga poznali, v najboljšem spominu. Plakajoči ženi naše sožalje, a njemu večni mir in pokoj!

Pogreb č. g. Geratiča. Dne 4. t. m. smo pokopali v Makola kaplana g. Ivana Geratič, ki nas je zapustil v najlepši dobi življenja (rojen l. 1884). Nesrečna španska bolezen ga je pograbila. Sprevod je bil veličasten. Ljudstva obilno, duhovnikov devet. Vlč. g. župnik poljčanski je vodil sprevod, vlč. g. župnik studeniški mu je govoril slovo. Bil je ranjki gospod neumorno delaven v dušnem pastirstvu, posebno v šoli in v spovednici. Našemu staremu vlč. g. župniku je bil več kot desna roka. Za našo Jugoslavijo je bil ves goreč. Bog mu povrni vse stoterno! Vedno ga hočemu ohraniti v hvaležnem spominu. N. p. v m.!

Smrtna kosa. Dne 13. novembra je umrla za špansko boleznijo gdč. Ilka Golec, hčerka veleposestnika in lastnika gostilne »pri Zlatem jagnjetu« v Mariboru g. Josipa Golec ter sestra slovenskega pisatelja g. Januš Goleca. Pokojnica je morala zapustiti ta svet v cvetu let. Bila je stara šele 22 let. Blagi gosposodični in navdušeni Jugoslovanci naj sveti večna luč. Čislani Golečevi obitelji naše odkrito sožalje! Pogreb v soboto, ob 2. uri popoldne, od hiše žalosti (Tegethof. ul. 53) na Pobrežje.

Hud udarec je zadel našega vrliga somišljenika g. Antona Vernik, župana v Hočah pri Mariboru. Dne 14. t. m. mu je umrla nadebudna 18-letna hčerka Micika. Vrli Vernikovi rodbini naše iskreno sožalje! Pogreb v nedeljo, dne 17. t. m., ob 10. uri predpoldne.

† Peter Miklavec. Iz Ribnice na Pohorju javljajo, da je tam umrl znani slovenski pisatelj Pet. Miklavec, znan pod pisateljskim imenom Podravski. Pokojni Podravski je poznal vse slovanske jezike in je prevedel na slovenski jezik mnogo spisov najodličnejših slovenskih pisateljev. Sicer je bil

mali kočar na Pohorju in je živel v siromašnih razmerah. Doživel je starost 65 let. Naj počiva v miru!

Iz politične službe. Vladni tajnik Josip Friedl iz Radovljice je premeščen k mestnemu magistratu v Celje, okrajni komisar Ludovik Pinkawa iz Litije k glavarstvu v Celje.

Iz pravosodne službe. Predsednik okrožnega sodišča v Celju, Adalbert Kotzian, je odstavljen. Vodstvo okrožnega sodišča v Celju je poverjeno viš. dež. sod. svetniku dr. Josipu Kotniku. Prvi državni pravdnik v Celju, dr. Friderik Bračič, je odstavljen od vodstva državnega pravdnitva v Celju ter dan na razpolago predsedništvu okrožnega sodišča v Celju. Vodstvo državnega pravdnitva v Celju je poverjeno dr. Štefanu Sagadinu, okrajnemu sodniku v Celju.

Odredba radi vojnih posojil. Narodna vlada SHS v Ljubljani je v svoji seji dne 4. t. m. sklenila, da se izplačevanje obresti avstrijskih vojnih posojil in drugih zadolžnic za enkrat do nadaljnjih odredb ustavi. Tudi naj se za naprej zadolžnice vojnega posojila ne sprejemajo več pri državnih blagajnah v plačilo na račun davkov od vojnih dobičkov. — Poverjenik za finance: dr. Kukovec.

Zglašenje dne 18. t. m. Slovenski general Maister je odredil mobilizacijo letnikov 1879 do 1900. Radi prometnih težkoč bi bilo dobro, da se može in fantje, kateri spadajo v rojstne letnike 1879—1900, posebno oni, ki so bolj oddaljeni od Maribora ali Celja in nimajo na razpolago železnice, zbera in na vozovih pripeljejo v kraj zglašenja. Tudi bi veljalo, da pridejo župani ali drugi ugledni občinski možje s svojimi občani k pregledovanju, da se takoj lahko odloči, koga je iz družinskih ali gospodarskih in drugih ozirov treba oprostiti vojaške službe. Kdor ima vojaško obleko, naj pride v to obleko k zglašenju. Tudi svojega perila naj vsak prinese po dvoje seboj. Plačala se mu bo za to primerna odškodnina.

Poziv kmetijskim, gozdarskim in kulturnotehničnim strokovnjakom. Vsak absolvirani in tudi neabsolvirani strokovnjak zemljedelstva naj javi čimprej Kmetijski družbi kranjski svoj natančen naslov, starost, dovršene študije, na kateri strokovni šoli in kdaj, morebitno dovršeno kmetijsko prakso in dosedanje službovanje.

Finančno okrajno ravnateljstvo v Mariboru obvešča vse slovenske denarne in kreditne zavode v območju narodne vlade SHS v Ljubljani, da smejo glasom naredbe poverjenitva za finance narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 6. nov. 1918, št. 39, od strank sprejemati še nadalje bankovce avstro ogrske banke kot vloge tako dolgo, dokler ne dobe tozadevno drugih navodil.

Draga lekarna. Pred okrožnim sodiščem v Mariboru se je dne 13. nov. vršila prizivna razprava zoper g. Karla Wolfa, ki je pred kratkim časom odprl lekarno v Gospodski ulici, zaradi pretiravanja cen. Zaračunal je namreč za 5 dkg ricinovega olja 1250 K, namesto 4 K, kar je oblastveno dovoljena cena. Obsodba se glasi na 600 K globe. Če imamo pred očmi ostrosti sodb. s katerimi so se kaznovali kmetijski ljudje, če so kakšno malenkost prodali za previsoko ceno, se nam zdi ta sodba, kjer se je pri ubogem bolniku za eno samo zdravilo zahtevalo 850 K preveč, zato zelo mila. Prava kazen bi bila odtegnitev koncesije!

Vojaške konje na Štajerskem. Pišejo nam: V Ljubljani je toliko konj, da ne vedo, kaj bi začeli z njimi. Vsled pomanjkanja krme mora mnogo konj poginiti. Na Štajerskem pa vlada veliko pomanjkanje konj. Zato bi se priporočilo, da narodna vlada takoj pošlje večji transport konj v Celje, Ptuj in Maribor, da se prodajo posetnikom, ali jim dajo v rejo. Kupcev, oziroma odjemalcev, se bo našlo dovolj, a naše spodnjštajersko kmetijstvo bo narodni vladi hvaležno, ako preskrbi Spodnji Štajer s konji.

Prodaja vinskega mošta. Pri Sv. Antonu v Sl. gor. se bo dne 19. t. m., ob desetih predpoldne, na dražbi prodal letošnji pozno nabrani cerkveni vinski mošt.

Lepe cepljene trte ima na prodaj trtničar Fran Slodnjak pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.

Odvetnik dr. Josip Leskovar je zopet otvoril svojo pisarno v Mariboru, Koroška cesta 1 (stara gimnazija pri cerkvi sv. Alojzija.)

Notar Hinko Požun se je vrnil od vojakov in zopet uraduje v svoji pisarni v Gornji Radgoni.

Strojnik-tiskar se takoj sprejme v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Tobak dobimo. Slovensko ministrstvo za trgovino in industrijo je vse potrebno ukrenilo, da

bodo naši kraji čimprej dobili dovolj tobačnih izdelkov iz tujine. Ustanovilo je posebno pisarno v to svrhu.

„Male Novice“ izhajajo vsak torek, sredo in soboto ob 4. uri popoldne. Dobijo se v Cirilovi tiskarni in tobačnih trafkah izvod po 10 vin. Po pošti se ne pošiljajo.

Motvoz ali špagovno iz papirja, zelo močno, priporoča Cirilova tiskarna v Mariboru in sicer 1 kg po 11 K.

Ljutomer. Pri naši manifestaciji je raz balkona tukajšnjega okrajnega glavarstva tudi govoril g. I. Tomalič, kar je v začnjem poročilu v »Straži« izostalo.

Šmartno na Pohorju. V nedeljo, dne 17. nov. priredi NS v Slov. Bistrici po maši v ljudski šoli javni ljudski shod, na katerem bo govoril dr. Reisman o važnih dogodkih, ki so se izvršili zadnji čas pri nas in v drugih državah, posebno pa bo govornik obširno razložil pomen nove jugoslovanske države. Priditi vsi vrli Pohorci na ta Vaš prvi shod!

Št. Jurij ob južni zel. Umrl je dne 29. oktobra Jakob Gajšek, veleposestniški sin, še komaj 24 let star. Prinesel je bolezen od vojakov iz Rusije. Bodi mu domača zemljica lahka!

Listnica uradništva.

G. g. dopisnike prosimo potrpljenja in oprostjenja. Smo vedno v zadregi za pretor in zato pri najboljši volji ne moremo ustreči vsem svojim dopisnikom.

Močno blago

za predpasnike, volneno ruoto, perilo in cvrno dam za krompir. Maribor, Kaiserfeldgasse 19/1, vrata 4. 261

Iščem

izurjenega sollicitatorja za odvetniško pisarno. Dr. J. Rapce, Tržaška cesta, Maribor. 259

Gospodična,

spretna strojepiska in stenografijska, zmorna slovenskega in nemškega jezika se sprejme. Ponudbe na elektrarno Fal. 265

Obleko

dam za živež. Naslov: Permoser, Kaserngasse 5. Maribor. 262

S potrjim srcem javljam vsem sorodnikom in znancem tužno vest, da je naša nepozabna hčerka in sestra

Ilka Golec

v cvetoči dobi 22. let, dne 13. novembra 1918 ob 11. uri predpoldne po kratki in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v soboto dne 16. novembra ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti (Tegethofova ulica 53) na pokopališče v Pobrežju.

Slovesna maša-zadušnica se obhaja v pondeljek 18. novembra ob 10. uri predpoldne v frančiškanski cerkvi.

Maribor, 13. novembra 1918.

Josip in Terezija Golec, starši.

Januš, Josip, Mirko, Franc in Maks, bratje. Rezika, Marica, Kristina, Josipina in Anica, sestre.

Kmetijska zadruga v Račah, naznanja tužno vest, da je njen poslovodja gospod

Simon Ducman,

po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti umrl. Pogreb se je vršil v petek predpoldne ob 9. uri iz hiše pokojnega na pokopališče v Framu.

Rače, dne 14. novembra 1918.

Načelstvo.